

Handleiding

Discrete Keuze Experiment Tool

Collectieve Kracht

Dr. Fijnanda van Klingereren, 2023

Inhoud

1. Het Discrete Keuze Experiment uitgelegd	3
1.1 Introductie	3
1.2 Voorbeeld 1	3
1.3 Voorbeeld 2	4
2. Een DKE aanvragen.....	5
2.1 Stap 1: De intake	5
2.1.1 Het kiezen van attributen	6
2.1.2 Het kiezen van extra survey-vragen	6
2.1.3 De DKE survey wordt gemaakt	6
2.2 Stap 2: De uitnodiging	7
2.3 Stap 3: De Resultaten	8

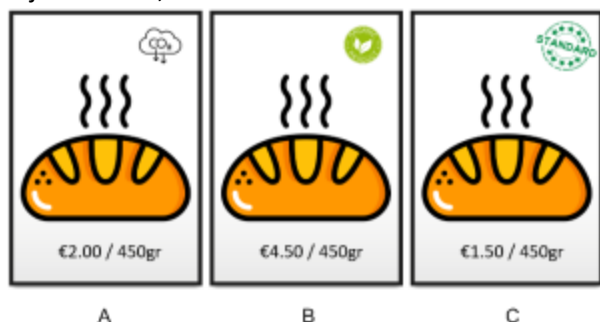
1. Het Discrete Keuze Experiment uitgelegd

1.1 Introductie

Een Discrete Keuze Experiment [DKE] is een instrument om voorkeuren te meten die anders verborgen blijven. Deelnemers aan het experiment krijgen een aantal scenario's voorgelegd waarin zij moeten kiezen tussen twee of meer hypothetische opties. Dit kan van alles zijn: producten, organisaties, beleid, medicijnen, enz. Deze opties hebben verschillende kenmerken zoals prijs en kwaliteit. Het voordeel van een DKE over een survey is dat deelnemers minder vragen hoeven te beantwoorden, terwijl we meer conclusies kunnen trekken uit de data! Daarbij komt dat mensen het over het algemeen makkelijker vinden om hun voorkeur te geven tussen 2 opties met verschillende eigenschappen, in plaats van aan te geven hoe belangrijk zij elke individuele eigenschap vinden. De keuze tussen lidmaatschap van verschillende organisaties is ook vrij realistisch.

1.2 Voorbeeld 1

Bijvoorbeeld, er kan een keuze voorgelegd worden over brood:

De eigenschappen van de drie opties zijn *prijs per 450 gram* met de keuzes 2 euro, 4.50 euro en 1.50 euro en het *soort meel* dat gebruikt is met de keuzes (1) lage CO₂ uitstoot meel, (2) biologisch meel, of (3) standaard meel. Bij een volgende voorgelegde keuze kunnen de prijzen per soort meel anders zijn. Door deelnemers te laten kiezen welke optie zij het liefst willen, kunnen we erachter komen hoeveel de deelnemers bereid zijn om te betalen voor een bepaald soort meel, en welk meel zij het liefste hebben (misschien wel ongeacht de prijs).

In een DKE worden de eigenschappen van opties *attributen* genoemd. In dit voorbeeld zijn prijs per 450 gram en het soort meel de twee attributen. De opties binnen deze attributen zijn de *attribuut levels*. In dit geval zijn de attribuut levels van prijs 2 euro, 4.50 euro en 1.50 euro, en de attribuut levels van het soort meel zijn lage CO₂ uitstoot meel, biologisch meel en standaard meel.

1.3 Voorbeeld 2

Een voorbeeld dat beter bij Collectieve Kracht past, is het volgende voorbeeld waar twee organisaties vergeleken worden, en deelnemers wordt gevraagd welke organisatie hun voorkeur heeft.

De eerste keuze die voorgelegd wordt is de onderstaande, met de attributen participatie, stemrecht, impact en evolutie en groei en de attribuut levels [mogelijk, niet mogelijk], [één lid één stem, stemrecht in verhouding tot aantal aandelen], [focus op maatschappelijke impact en leden, focus alleen op leden], en [focus op klein en lokaal, focus op uitbreiding en groei].

Attributen	Organisatie A	Organisatie B
Participatie de consument in de besluitvorming	Mogelijk	Mogelijk
Stemrecht in de besluitvorming	Één lid één stem	Stemrecht in verhouding tot aantal aandelen
Impact	Focus op maatschappelijke impact en leden	Focus alleen op leden
Evolutie en groei	Focus op klein en lokaal	Focus op uitbreiding en groei

De tweede keuze die voorgelegd wordt is bijna gelijk aan de eerste, met wat variatie in de attribuut levels van de twee organisaties.

Attributen	Organisatie A	Organisatie B
Participatie de consument in de besluitvorming	Niet mogelijk	Mogelijk
Stemrecht in de besluitvorming	Één lid één stem	Stemrecht in verhouding tot aantal aandelen
Impact	Focus alleen op leden	Focus alleen op leden
Evolutie en groei	Focus op klein en lokaal	Focus op klein en lokaal

Door de deelnemers 10 tot 14 van deze keuzes voor te leggen, waarbij ze steeds moeten aangeven welke organisatie hun voorkeur heeft, komen we erachter hoe belangrijk zij de verschillende attributen ten opzichte van elkaar vinden.

2. Een DKE aanvragen

Onderstaande infographic legt in het kort uit wat de voordelen van een DKE zijn, en wat de stappen zijn die genomen moeten worden. Een meer uitgebreide uitleg van elke stap in het proces kan in de rest van dit hoofdstuk gelezen worden.

2.1 Stap 1: De intake

De eerste stap in het doen van een DKE onderzoek is het doorlopen van de intake. De intake is een survey op Qualtrics die ingevuld moet worden door één persoon namens het burgercollectief – degene die het onderzoek onder de leden van het collectief wil uitvoeren, vaak iemand uit het bestuur van het collectief (de ‘aanvrager’). Uiteraard gaat dit in overleg met andere leden van het bestuur, maar de intake mag maar één keer ingevuld worden. De link naar de intake is: https://erasmusuniversity.eu.qualtrics.com/jfe/form/SV_3UxuyC9lwyzA8e

In de intake-survey beantwoordt de aanvrager een aantal vragen over het burgercollectief, zoals de naam, het aantal leden, het aantal leden dat verwacht wordt mee te doen aan het onderzoek, en het soort burgercollectief (energie, voedsel, zorg, anders). Een minimum van 100 leden moet verwacht worden mee te doen, om genoeg data te verkrijgen in het onderzoek – met minder data zijn de resultaten niet betrouwbaar. Hoe meer leden meedoen, des te beter.

Het is belangrijk dat de aanvrager weet hoe een DKE werkt, en wat het wel en niet kan doen. Het DKE tool die door Collectieve Kracht aangeboden wordt is een algemeen tool dat tot een bepaalde hoogte aangepast kan worden aan de wensen van de aanvrager – maar het kan niet volledig veranderd worden om aan de wensen van de aanvrager te voldoen.

2.1.1 Het kiezen van attributen

In de intake survey moet de aanvrager keuzes maken tussen welke attributen zij graag in hun DKE willen zien. Afhankelijk van het soort burgercollectief, wordt de aanvrager attributen voorgelegd. Sommige attributen zitten altijd in het DKE, en sommige attributen kunnen gekozen worden door de aanvrager. De aanvrager kiest tussen de optionele attributen zodat er uiteindelijk maximaal 8 attributen geselecteerd zijn. Alle attributen zijn eigenschappen van organisaties, zoals mogelijkheid tot participatie in het besluitvormingsproces, het soort stemrecht dat leden hebben, en de focus van de organisatie op groei of lokaal blijven. De attributen die uiteindelijk geselecteerd worden zullen verschijnen in het DKE wat aan de leden van het collectief gepresenteerd wordt in het onderzoek, zoals weergegeven in voorbeeld 2.

2.1.2 Het kiezen van extra survey-vragen

Na het kiezen van de attributen, kan de aanvrager kiezen welke vragen er nog meer in de survey moeten komen – in de post-experimentele survey. De post-experimentele survey is een korte survey die aan participanten van het DKE onderzoek (de leden van het burgercollectief) wordt voorgelegd na het maken van de keuzes van het DKE. De survey dient voor het vragen van extra vragen over de participanten: leeftijd, gender, inkomen, woonomgeving etc. Met deze informatie kan er uitgezocht worden wie de leden zijn, wat hun voorkeuren zijn voor organisatie eigenschappen, en of de voorkeuren verschillen per demografische eigenschap.

2.1.3 De DKE survey wordt gemaakt

Nadat de intake is ingevuld, komt de data bij de onderzoekers van Collectieve Kracht terecht. Gebaseerd op de antwoorden van de aanvrager, maken de onderzoekers een DKE voor de aanvrager. Zodra deze af is, ontvangt de aanvrager een Qualtrics link naar de online DKE survey. Deze link kan dan via de aanvrager van het burgercollectief verspreid worden onder de leden van het burgercollectief.

2.2 Stap 2: De uitnodiging

Nadat de onderzoekers een link naar een online DKE survey hebben verzorgd, moet deze link onder de leden van het burgercollectief verstuurd worden. Het is belangrijk dat een representatief deel van de leden van het burgercollectief meedoet aan het onderzoek. De link moet dus niet naar een specifieke selectie van leden gestuurd worden. Het beste is als de link naar alle leden tegelijk gestuurd kan worden, in bijvoorbeeld een nieuwsbrief of een apart opgestelde uitnodiging. Als er te veel leden zijn om in één keer uit te nodigen (tienduizenden), moet er een gerandomiseerde groep leden uitgekozen worden van 1000 leden per keer. Op deze manier kan het onderzoek langzaam uitgerold worden en kunnen uiteindelijk alle leden bereikt worden.

De uitnodiging zelf moet genoeg informatie bevatten om leden geïnteresseerd te krijgen in het onderzoek, maar niet zo veel informatie dat de opzet van het onderzoek weggegeven wordt. Een voorbeeld van een uitnodiging naar leden kan de volgende zijn:

“We nodigen onze leden uit om deel te nemen aan een wetenschappelijk onderzoek van de Erasmus Universiteit Rotterdam in samenwerking met [burgercollectief]. Via een eenvoudig keuzespel meten we de voorkeuren van leden van coöperaties zoals [burgercollectief].

In het keuzespel moet u veertien keuzes maken, telkens tussen twee coöperaties met verschillende eigenschappen. Het duurt ongeveer 12 minuten en is volledig anoniem.

De resultaten helpen de onderzoekers en [burgercollectief] om de motivatie en de voorkeuren van coöperanten te leren kennen en begrijpen. Zo kunnen we onze werking en ons beleid verbeteren en de burgerbeweging verder laten groeien.

Als u de survey start en zich later bedenkt, kunt u uw tabblad gewoon sluiten. Onvolledige bevragingen worden niet verwerkt.

Hartelijk dank voor uw deelname!”

Het is belangrijk om aan te geven dat het onderzoek niet lang zal duren, en dat het onderzoek kan helpen om voorkeuren van leden in kaart te brengen. Ook is het belangrijk om aan te geven dat het onderzoek volledig anoniem is, en op elk moment gestopt kan worden.

2.3 Stap 3: De Resultaten

Zodra leden aan het onderzoek meedoen, komt de data bij de onderzoekers van Collectieve Kracht binnen. Als er na een week of twee niet genoeg respondenten zijn, kan er een vervolgemail gestuurd worden naar leden, om hen te herinneren aan de uitnodiging van het onderzoek.

Als er genoeg data verkregen is – minstens 100 leden hebben meegedaan, maar idealiter meer dan 500 – kan er in overleg tussen de onderzoekers en de aanvrager besloten worden om de dataverzameling af te ronden. Als de dataverzameling afgerond is, kan het proces van de data analyse beginnen.

De analyse van de data resulteert in een onderzoeksrapport voor het burgercollectief, waarin beschrijvende resultaten worden weergegeven over de leden die aan het onderzoek hebben meegedaan, en waarin de resultaten worden weergegeven van de voorkeuren van de leden voor de specifieke attributen die in het DKE voorkwamen. Dit rapport wordt naar het burgercollectief gestuurd zodra de onderzoekers het af hebben.

De resultaten kunnen in samenwerking tussen het onderzoeksteam en het burgercollectief ook verwerkt worden tot een nieuwsartikel, dat zowel voor Collectieve Kracht als voor de leden van het burgercollectief van waarde kan zijn.

De onderzoekers van Collectieve Kracht kunnen de vergaarde data ook nog gebruiken om een wetenschappelijk artikel te schrijven. Of de identiteit van het burgercollectief bekend wordt gemaakt in het wetenschappelijk artikel wordt in overleg met het burgercollectief bepaald.